

Nader onderzoek Smeeke Ven Assendelft

Nader onderzoek naar de
aanwezigheid van huismus,
gierzwaluw en vleermuizen

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0475343.100
definitief
2 oktober 2023

Nader onderzoek Smeeke Ven Assendelft

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen

projectnummer 0475343.100

definitief

2 oktober 2023

Auteur(s)

T.D. de Boer

Opdrachtgever

Stichting Parteon

Postbus 22

1520 AA Wormerveer

Gecontroleerd

C. Schellingen

D. Alberts

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum

12 juli 2024

beschrijving

Definitief in okt 2023; geactualiseerde
plankaart toegevoegd, juli 2024

vrijgave

J. J. Verhoeven

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2.	Planvoornemen	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Planvoornemen	7
3.	Methodiek	8
3.1	Gierzwaluw	8
3.2	Huisumus	8
3.3	Vleermuizen	8
3.4	Overzicht veldbezoeken	9
4.	Resultaten en effectbeoordeling	10
4.1	Gierzwaluw	10
4.2	Huisumus	10
4.3	Vleermuizen	12
4.4	Overige waarnemingen	15
5.	Maatregelen	16
5.1	Tijdelijke voorzieningen	16
5.1.1	Gierzwaluw	16
5.1.2	Huisumus	16
5.1.3	Vleermuizen	17
5.2	Permanente voorzieningen	18
6.	Conclusie & advies	19
6.1	Conclusie	19
6.2	Advies	19
	Literatuurlijst	21
	Bijlage 1 Wettelijk kader soortbescherming	23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Stichting Parteon is voornemens om 19 eengezinswoningen en 31 (senioren) appartementen te realiseren. Het plangebied (zie figuur 1.1) bevindt zich ten noordoosten van het Smeeke Ven en ten noordwesten van de Dorpsstraat te Assendelft (gemeente Zaanstad, provincie Noord-Holland). Het beoogde planvoornemen wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onder andere onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten Wet natuurbescherming (Wnb). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde soorten. Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde soorten en de mogelijke effecten die op deze beschermde soorten kunnen optreden door de ontwikkeling.

Naar aanleiding van het planvoornemen is een natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2022). Uit de natuurtoets is gebleken dat het plangebied geschikt is voor broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (gierzwaluw en huismus) en vleermuizen. Om de aanwezigheid van beschermde functies van desbetreffende soorten aan te tonen dan wel uit te sluiten, is nader onderzoek uitgevoerd.

Figuur 1.1 Gedetailleerde ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Street Smart, kaart 2021.

1.2 Doel

Het doel van het nader onderzoek is drieledig:

- Er is vastgesteld of er beschermde functies van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied;
- Er wordt bepaald of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden;
- Advies over maatregelen: vooruitlopend op dit nader onderzoek heeft een deskundig ecooloog het terrein bezocht en een inschatting gemaakt van de benodigde te plaatsen vleermuis-, huismus- en gierzwaluwkasten. Met dit onderzoek wordt vastgesteld of dit aantal voldoende is.

1.3 Leeswijzer

Het nader onderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 bevat de aanleiding voor het nader onderzoek;
- Hoofdstuk 2 bevat een omschrijving van het planvoornemen;
- In hoofdstuk 3 staat de gehanteerde methodiek beschreven, inclusief een overzicht van de veldbezoeken;
- In hoofdstuk 4 staan de resultaten van het nader onderzoek;
- Hoofdstuk 5 bevat de toetsing van de resultaten ten aanzien van de Wnb.
- Hoofdstuk 6 bevat de conclusies en een advies over te nemen maatregelen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven.

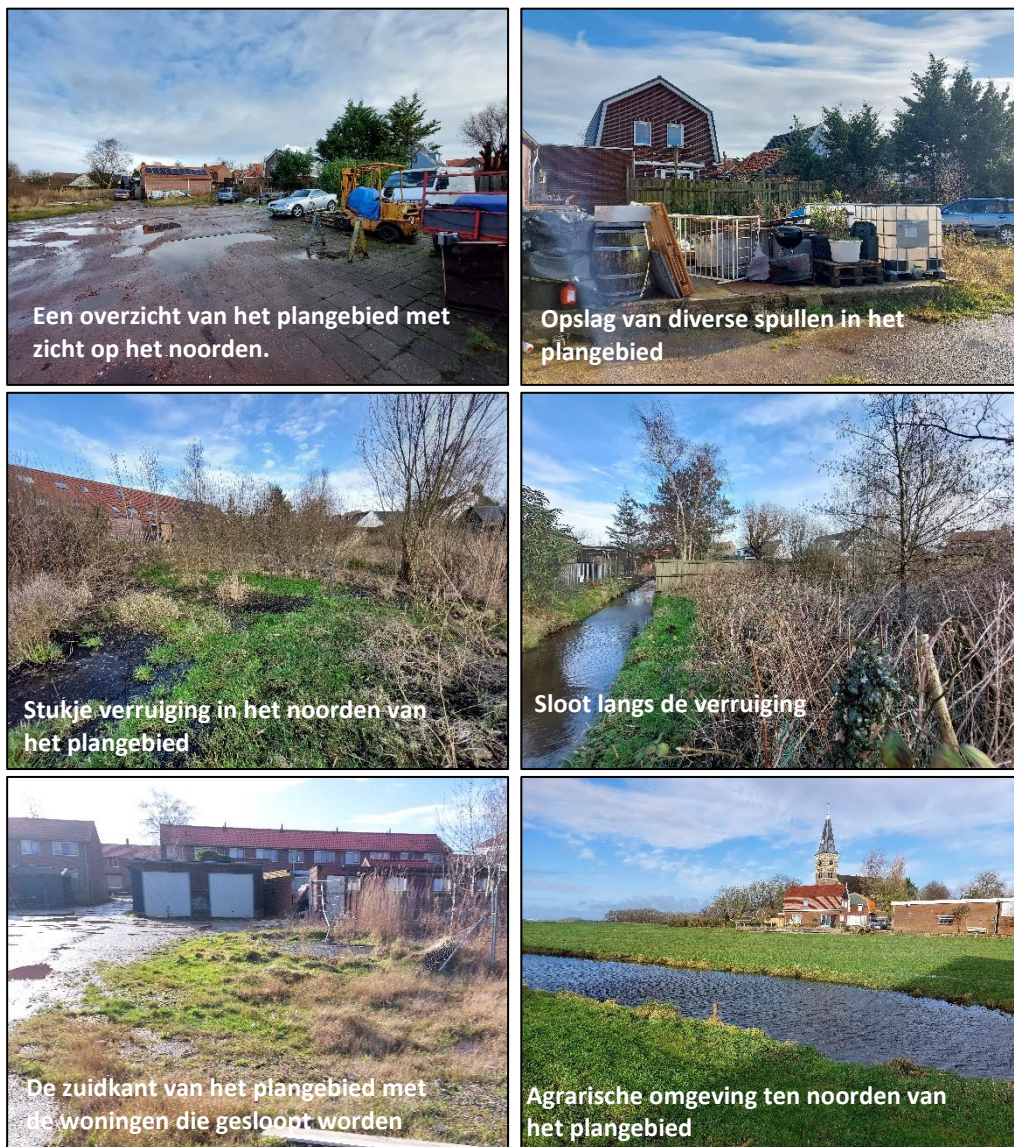
2. Planvoornemen

In dit hoofdstuk wordt in paragraaf 2.1 ingegaan op het plangebied en in paragraaf 2.2. op de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied.

2.1 Plangebied

Assendelft is een klein dorp te midden van agrarische percelen. Het plangebied is gelegen in een woonwijk. In de noordelijke punt van het plangebied grenst het aan agrarisch grasland.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1 Impressie van het plangebied.

3. Methodiek

In dit hoofdstuk wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens de veldbezoeken om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen. Paragrafen 3.1 t/m 3.3 omvatten een beschrijving van de methode per soort. In paragraaf 3.3 staat een overzicht van de veldbezoeken.

3.1 Gierzwaluw

Het onderzoek ten aanzien van de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus gevolgd (NGB, 2017) evenals het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017a). De periode waarin het onderzoek is uitgevoerd betreft 1 juni en 15 juli. In desbetreffende periode zijn drie veldbezoeken uitgevoerd, waarvan tenminste één bezoek in de periode 20 juni tot 8 juli (zie paragraaf 3.4). De veldbezoeken zijn uitgevoerd door een team van drie deskundige ecologen van Antea Group vanaf circa twee uur voor zonsondergang tot een half uur erna.

3.2 Huismus

Voor de huismus is het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus gevolgd (Netwerk Groene Bureaus, 2017) en dit is tevens conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2022). Gedurende desbetreffende veldbezoeken is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nestlocaties evenals essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 1 april en 20 juni. In desbetreffende periode zijn twee veldbezoeken uitgevoerd met een tussenperiode van tenminste tien dagen (zie paragraaf 3.4).

3.3 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is verricht conform het Vleermuisprotocol 2021 (NGB, 2021). De veldbezoeken zijn gericht op het al dan niet vaststellen van de aanwezigheid van desbetreffende functies in het plangebied. Het onderzoek was gericht op gebouwbewonende vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door een team van drie deskundige ecologen van Antea Group. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector. Er is gewerkt met de Pettersson D240x en M500-384. Deze apparaten vangen de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maken deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt de M500-384 de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software. De ultrasone geluiden geanalyseerd met behulp van het programma Vleermuis Recorder. Ter aanvulling is gebruik gemaakt van de Helion 2 XP50 Pro Warmtebeeldkijker teneinde zwermende, passerende en foeragerende individuen in de nacht beter te kunnen waarnemen. Hieronder wordt de methodiek per functie uiteengezet.

Zomer- en kraamverblijfplaatsen

In de periode 15 mei - 15 juli 2023 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn drie veldbezoeken uitgevoerd, waarvan twee vanaf zonsondergang tot twee uur erna. Het derde veldbezoek is uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Aanvullend is op 9 juli 2023 een extra veldbezoek uitgevoerd naar de (vermoedde) aanwezigheid van de laatvlieger (zie paragraaf 3.4).

Paarverblijfplaatsen en (massa) winterverblijfplaatsen

In de periode 15 augustus - 10 september 2023 zijn twee veldbezoeken uitgevoerd teneinde de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen en (massa)winterverblijfplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. De veldbezoeken vonden plaats van zonsondergang tot 2 uur 's nachts, zodat aanwezigheid tijdens de piek van baltende vleermuizen gegarandeerd was (zie paragraaf 3.4).

Vliegroutes en foerageergebied

De veldbezoeken naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisveldbezoeken uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

3.4 Overzicht veldbezoeken

Er zijn in totaal 13 veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken hebben plaats gevonden vanaf april 2023 tot en met september 2023. In tabel 3.1 zijn de dagen, tijden en andere gegevens van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 3.1 Overzicht veldbezoeken

Datum	Tijd	Gem. temperat uur	Wind	Neerslag	Soort(groep)	Type onderzoek	Aantal personen
4-4-2023	14.00 – 15.00	8 °C	2 Bft	Geen	Huisumus	Nest- en rustplaats, en foerageergebied	2
30-4-2023	7.30 – 8.30	10 °C	2 Bft	Geen	Huisumus	Nest- en rustplaats, en foerageergebied	2
1-6-2023	20.00 – 22.00	13 °C	4 Bft	Geen	Gierzwaluw	Nestlocatie en foerageergebied	3
1-6-2023	22.00 – 00.00	11 °C	4 Bft	Geen	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijf, vliegroutes, foerageergebied	3
22-6-2023	20.30 – 22.30	19 °C	3 Bft	Geen	Gierzwaluw	Nestlocatie en foerageergebied	3
29-6-2023	20.30 – 22.30	17 °C	3 Bft	Geen	Gierzwaluw	Nestlocatie en foerageergebied	3
29-6-2023	22.00 – 00.00	15 °C	3 Bft	Geen	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijf, vliegroutes, foerageergebied	3
30-6-2023	4.00 – 6.00	10 °C	2 Bft	Geen	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijf, vliegroutes, foerageergebied	3
4-7-2023	20.30 – 22.30	17 °C	2 Bft	Geen	Gierzwaluw	Nestlocatie en foerageergebied	3
9-7-2023	21.50 – 23.30	19 °C	2 Bft	Geen	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijf, vliegroutes, foerageergebied	1
18-8-2023	23.30 – 2.00	16 °C	3 Bft	Geen	Vleermuizen	Paar- en (massa) winterverblijf, vliegroutes, foerageergebied	2
7-9-2023	00.00 – 2.00	19 °C	2 Bft	Geen	Vleermuizen	Paar- en (massa) winterverblijf, vliegroutes, foerageergebied	2

4. Resultaten en effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de veldbezoeken opgesomd en getoetst aan de Wnb en wordt aangegeven of er een noodzaak tot (aanvullende) maatregelen is. In paragraaf 2.1 t/m paragraaf 2.3 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb van de gierzwaluw, huismus en vleermuizen.

4.1 Gierzwaluw

Waarnemingen

Gedurende de verschillende veldbezoeken zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw vastgesteld in het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied is een nestlocatie van de gierzwaluw aangetroffen. Desbetreffende nestlocatie is aangetroffen in de kopgevel van Smeek Ven 38 (zie figuur 4.1).

Gedurende de diverse veldbezoeken zijn er foeragerende en overvliegende gierzwaluwen ten noorden en ten westen van het plangebied waargenomen. Desbetreffende dieren hadden geen binding met het plangebied.

Figuur 4.1 Nestlocatie gierzwaluw buiten het plangebied.

Effectbeoordeling

Als gevolg van het planvoornemen worden geen nestlocaties van de gierzwaluw beschadigd of vernield. Daarnaast blijft het foerageergebied ten noorden en ten westen van het plangebied behouden. De aanvliegroute van de nestlocatie in Smeek Ven 38 dient vrij te blijven om aantasting van de functionaliteit van de nestlocatie (indirecte beschadiging) te voorkomen. In dergelijk geval is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw.

4.2 Huismus

Waarnemingen

Tijdens de verschillende veldbezoeken zijn in totaal 19 nestlocaties van de huismus aangetroffen. Alle nesten bevinden zich onder dakpannen in het plangebied. Het huizenblok met Smeek Ven 113 t/m 121 is het enige huizenblok dat geen nesten bevat.

Naast nestlocaties zijn essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus. Het betreft groenblijvende struiken, hagen, klimop en bomen in de tuinen in het plangebied. Tijdens de bezoeken zijn in totaal 7 unieke slaap-, schuil- en foerageerplaatsen geïdentificeerd. De groene, braakliggende ruimte achter het woonblok met Smeek Ven 113 t/m 121 behoort niet tot het essentieel leefgebied van de huismus.

In figuur 4.2 is een impressie van de aangetroffen beschermde functies van de huismus in het plangebied weergegeven. In figuur 4.3 zijn de locaties van de nesten op kaart weergegeven.

Figuur 4.2 Voorbeelden van de functionele leefomgeving van huismus in het plangebied.

Figuur 4.3 Kaart met nestlocaties van de huismus (blauwe stippen) in samenhang met het bijbehorende leefgebied (gele stippen).

Effectbeoordeling

In het plangebied zijn 19 nestlocaties van de huismus aangetroffen evenals essentiële onderdelen van het functioneel leefgebied. Als gevolg van het planvoornemen worden de in het plangebied aanwezige beschermde functies beschadigd en vernield. Individuen van de huismus worden verstoord en kunnen worden gedood als gevolg van de geplande werkzaamheden. Als gevolg van het planvoornemen worden de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 1, 2 en 4 van de Wnb overtreden. Om ontheffing te verkrijgen en schade aan de lokale populatie huismussen zoveel als mogelijk te voorkomen, dienen nader te specificeren mitigerende en compenserende maatregelen getroffen te worden.

4.3 Vleermuizen

Waarnemingen

Gedurende de verschillende veldbezoeken zijn passerende en foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen in (de directe omgeving van) het plangebied. Per beschermde functie (zomer/- kraam/- paar en (massa) winterverblijfplaats evenals vliegroutes en foerageergebied worden onderstaand de resultaten afzonderlijk toegelicht.

Zomer/- en kraamverblijfplaatsen

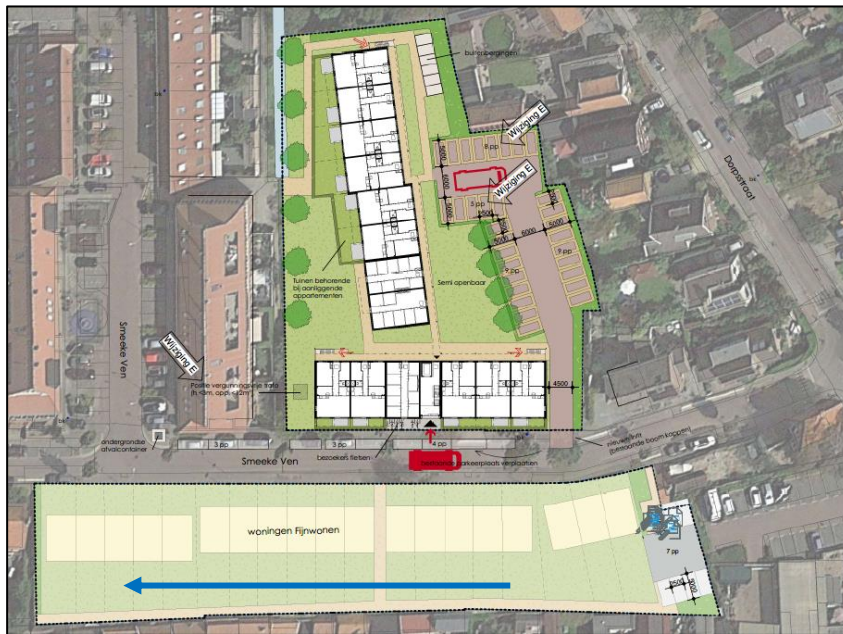
Gedurende het onderzoek naar zomer/- en kraamverblijfplaatsen zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn vijf zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen. De zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in de gevels van Smeeke Ven 6, 16, 24, 26 en 113. De zomerverblijfplaats van de laatvlieger bevindt zich in de kopgevel van Smeeke Ven 24.

Paarverblijfplaatsen en (massa) winterverblijfplaatsen

In het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Desbetreffende paarverblijfplaatsen bevinden zich in de gevel op dezelfde hoogte en oriëntatie als de zomerverblijfplaatsen in Smeeke Ven 6 en 26. Derhalve is vastgesteld dat desbetreffende zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen dezelfde verblijfplaats betreffen. Van de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn geen paarverblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn er geen (groepen) zwermende vleermuizen waargenomen wat zou duiden op de aanwezigheid van (massa) winterverblijfplaatsen. De aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied is een vliegroute van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Desbetreffende vliegroute bevindt zich langs de zuidoostzijde van de westelijk gelegen bebouwing. Desbetreffende vliegroute wordt gebruikt door tenminste 10 individuen. Wegens de aanwezigheid van voldoende geschikte alternatieve vliegroutes en het beperkte gebruik van de achterzijde van de woningen, betreft het geen essentiële vliegroute. Indien de bebouwing geamoveerd wordt, blijft de functionaliteit van de vliegroute behouden doordat de woningen direct ten zuidwesten van de aangetroffen vliegroute een eveneens geschikte en parallel gelegen vliegroute betreft (zie figuur 4.4).

Figuur 4.4 Mogelijkheid alternatieve vliegroute in de nieuwe situatie.

In het plangebied zijn passerende en foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuizen en ruige dwergvleermuis waargenomen in (de directe omgeving van) het plangebied. Foeragerende individuen zijn hoofdzakelijk waargenomen te boven groenstructuren in tuinen in het plangebied en wateren in de directe omgeving. Op basis van de aanwezigheid van voldoende geschikt foerageergebied in de omgeving, is vastgesteld dat de in het plangebied aanwezige foerageergebieden niet van essentieel belang zijn voor de lokale populatie vleermuizen.

In figuur 4.5 zijn de verblijfplaatsen en vliegroute van de gewone dwergvleermuis in het plangebied weergegeven. In figuur 4.6 is de verblijfplaats van de laatvlieger in het plangebied weergegeven. Figuur 4.7 bevat een overzicht van de locaties

Figuur 4.5 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis in het plangebied (groen omcirkeld).

Figuur 4.6 Verblijfplaats van de laatvlieger in het plangebied (groen omcirkeld).

Figuur 4.7 Locaties verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (witte stippen) en laatvlieger (zwarte stip) en vliegroute van de gewone dwergvleermuis (blauwe pijl) in het plangebied.

Effectbeoordeling

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Indien vleermuizen worden verstoord of voortplantings- en rustplaatsen worden vernield of beschadigd, is sprake van overtreding van de gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. Vliegroutes en foerageergebied zijn beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van de vliegroute of het foerageergebied de verblijfplaats zijn functie verliest.

Het plangebied bevat drie zomerverblijfplaatsen en twee zomer/- en paarverblijfplaatsen (in totaal 5 verblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis. In het plangebied is eveneens één zomerverblijfplaats van de laatvlieger aanwezig. Desbetreffende verblijfplaatsen zijn in milde (vorstvrije) winters eveneens geschikt als winterverblijfplaatsen en dienen als zodanig behandeld te worden. De in het plangebied aanwezige verblijfplaatsen worden vernield als gevolg van de geplande werkzaamheden. Hierbij kunnen aanwezige

individuen worden verstoord en gedood. Voor uitvoer van de geplande werkzaamheden is ontheffing benodigd voor artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 van de Wet natuurbescherming.

In het plangebied is een vliegroute van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Gedurende het vleermuisonderzoek zijn foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Wegens de aanwezigheid van voldoende geschikte alternatieven in de directe omgeving van het plangebied, zijn de in het plangebied aanwezige vliegroutes en foerageergebieden niet van essentieel belang voor de lokale populatie vleermuizen. Uitstraling van nachtelijke verlichting dient vermeden te worden om verstoring van in de omgeving aanwezige individuen te voorkomen.

4.4 Overige waarnemingen

Waarnemingen

Tijdens de veldbezoeken zijn meerdere individuen van de huiszwaluw waargenomen. Er zijn nesten vastgesteld ter hoogte van Smeeke Ven 22, 24 en 32. Een impressie van de in het plangebied aanwezige nesten is weergegeven in figuur 4.8. In totaal zijn ruim 10 nestlocaties van de huiszwaluw in het plangebied aanwezig. Als gevolg van het planvoornemen worden de in het plangebied aanwezige nestlocaties vernield.

Figuur 4.8 Nestlocaties van de huiszwaluw in het plangebied.

Effectbeoordeling

De huiszwaluw is een categorie 5-soort. Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. De staat van instandhouding van de huiszwaluw is (d.d. 28 september 2023) zeer ongunstig. In het plangebied zijn voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig en de nieuwbouw betreft een vergelijkbare bouwstijl waardoor langdurig geschikt habitat voor nestgelegenheid beschikbaar blijft. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De nesten kunnen buiten de broedperiode van de huiszwaluw (circa april tot en met augustus) worden verwijderd. Om eventuele kortdurende aantasting van de lokale populatie te voorkomen, wordt een zwaluwentil geplaatst in het plangebied.

5. Maatregelen

Aan de hand van de bevindingen uit de natuurtoets (Antea Group, 2022) zijn tijdelijke maatregelen uitgevoerd om bij uitvoering van het planvoornemen een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb te voorkomen. In paragraaf 3.1 wordt kort de totstandkoming van de genomen tijdelijke voorzieningen per soort (huismus, gierzwaluw en vleermuizen) geschetst. In paragraaf 3.1.1 t/m paragraaf 3.1.3 worden de genomen maatregelen per soort beoordeeld op effectiviteit, in het licht van de resultaten uit hoofdstuk 2. Indien de genomen maatregelen onvoldoende effectief blijken, worden vervolgstappen benoemd. In paragraaf 3.2 staat een advies met betrekking tot het realiseren van permanente voorzieningen. Tot slot bevat paragraaf 3.3 informatie over alternatieve vliegroutes.

5.1 Tijdelijke voorzieningen

Op 10 januari 2023 is er door een deskundige ecooloog van Antea Group een veldbezoek uitgevoerd om de te slopen bebouwing aan de Smeeke Ven te Assendelft te beoordelen op de mogelijke populatiegrootte van huismus, gierzwaluw en vleermuizen (Antea Group, 2023). Op basis van het veldbezoek zijn de volgende maatregelen genomen:

- Het ophangen van 16 tijdelijke gierzwaluwkasten;
- Het ophangen van 16 tijdelijke huismuskasten;
- Het ophangen van 16 tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 01 van Vivara Pro of soortgelijke kasten.

5.1.1 Gierzwaluw

In het recente verleden zijn ter compensatie 16 gierzwaluwkasten opgehangen in de directe omgeving van het plangebied. Op basis van het aantal waargenomen aantal verblijfplaatsen (0) is het aantal gerealiseerde alternatieven ruim voldoende. Er zijn dan ook geen vervolgstappen aan de orde.

5.1.2 Huismus

In het recente verleden zijn ter compensatie 16 houten huismuskasten opgehangen in de directe omgeving van het plangebied. Om overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb te voorkomen, is het nodig om voor elk nest dat zijn functie niet meer kan vervullen, wordt gezorgd dat er minimaal twee nieuwe alternatieve nestlocaties in een functionele omgeving aanwezig zijn (BIJ12, 2022). Door per verdwenen nest een aantal van minimaal twee alternatieven te hanteren, wordt gecompenseerd voor het feit dat een vervangende nestlocatie nooit dezelfde eigenschappen heeft als de oorspronkelijke nestlocatie.

Op basis van het aantal waargenomen aantal verblijfplaatsen (19) is het aantal gerealiseerde alternatieven onvoldoende om een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb te voorkomen. Daarom is het belangrijk dat er zo snel mogelijk 41¹ additionele nestkasten worden bijgeplaatst in de directe omgeving van het plangebied. Een voldoende lange gewenningsperiode is nodig om een voldoende succes van de maatregelen te waarborgen. Hoe dichter de vervangende verblijfplaats bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd en hoe geschikter de omgeving, hoe groter de kans is op succes. Met dit gegeven in het achterhoofd zijn geschikte locaties in de wijk geïdentificeerd die geschikt zijn om de additionele nestkasten te plaatsen. De locaties zijn weergegeven in figuur 5.1 en bevinden zich ten noorden van het plangebied.

¹ Doorgaans wordt x4 per nest gecompenseerd. In het kennisdocument staat minimaal x2. Daarom wordt ervoor gekozen om daar tussenin te gaan zitten en te kiezen voor het verdrievoudigen van het aantal dat nodig is, c.q. $19 \times 3 - 16 = 41$ kasten extra.

Figuur 5.1 Geschikte locaties voor additionele nestkasten huismus (groene stippen) nabij het plangebied (rood omkaderd).

5.1.3 Vleermuizen

In het recente verleden zijn ter compensatie 16 vleermuiskasten opgehangen in de directe omgeving van het plangebied.

Een aangetroffen verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis dient te worden gecompenseerd met een factor vier (BIJ12, 2017b). Dit betekent dat er vier vleermuiskasten dienen te worden geplaatst in de directe omgeving (maximaal 200 meter) van één verblijfplaats. Op basis van het aantal waargenomen aantal verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het plangebied (5) dienen er $5 \times 4 = 20$ tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis te worden gerealiseerd. Er dienen dus 4 extra kasten voor de gewone dwergvleermuis te worden geplaatst, omdat er eerder al 16 zijn gerealiseerd.

Over geschikte manier van compensatie voor de laatvlieger is weinig bekend. Om deze reden wordt geadviseerd om ruim te compenseren, zodat de kans op een geschikte tijdelijke verblijfplaats wordt vergroot. Een aangetroffen verblijfplaats voor de laatvlieger dient te worden gecompenseerd met een factor acht. In het verleden zijn er geen kasten voor de laatvlieger gerealiseerd. In de in het plangebied gerealiseerde vleermuiskasten zijn niet geschikt ter compensatie van de laatvlieger. Dit betekent dat er $1 \times 8 = 8$ vleermuiskasten dienen te worden geplaatst in de directe omgeving (maximaal 200 meter) van één verblijfplaats. Geadviseerd wordt om voor de laatvlieger vier 2FTH kasten van het merk Schwegler en vier kasten van het model ANS-1 van BNB-Box te realiseren.

In figuur 5.2 zijn voorbeeldlocaties gemarkeerd die geschikt zijn om de vleermuiskasten op te hangen. Per locatie kunnen meerdere vleermuiskasten worden opgehangen.

Figuur 5.2 *Geschikte locaties voor additionele nestkasten gewone dwergvleermuis (oranje stippen) nabij het plangebied (rood omkaderd).*

5.2 Permanente voorzieningen

Permanente verblijfplaatsen zijn nieuwe verblijfplaatsen die na de uitvoering van het planvoornemen permanent aanwezig zijn. De permanente verblijfplaatsen dienen inwendig in de bebouwing te worden gerealiseerd. Het uitgangspunt is dat er tenminste 20 permanente verblijfplaatsen gerealiseerd worden in de nieuwbouw ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. Voorbeelden van permanente verblijfplaatsen betreffen:

- In spouwmuren;
- Achter gevelbetimmering;
- Achter boeiboorden of sierlijsten;
- Bij dakconstructies;
- Door middel van inmetselfkasten.

N.B. Als permanente voorziening dient de huidige verblijfplaats van de laatvlieger zo goed mogelijk nagebouwd te worden in een nieuwe woning ter plekke. Dit biedt de grootste kans op een effectieve maatregel.

6. Conclusie & advies

Stichting Parteon is voornemens om 19 eengezinswoningen en 31 (senioren) appartementen te realiseren. Het plangebied ligt ten noordoosten van het Smeke Ven en ten noordwesten van de Dorpsstraat te Assendelft (gemeente Zaanstad, provincie Noord-Holland). Naar aanleiding van de natuurtoets, uitgevoerd door Antea Group (Antea Group, 2022), is er nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen in het plangebied. De veldbezoeken zijn vanaf april 2023 tot en met september 2023 uitgevoerd. In dit hoofdstuk zijn de conclusie en het advies per soort gegeven dat voortkomt uit het uitgevoerde nader onderzoek.

6.1 Conclusie

Uit het nader onderzoek is gebleken dat er geen nestlocaties van de gierzwaluw in het plangebied zijn. Wel is er een nestlocatie aan de grens van het plangebied aangetroffen, waarvan de aanvliegroete vrij dient te blijven om aantasting van de functionaliteit van de nestlocatie (indirecte beschadiging) te voorkomen.

in het plangebied 19 nestlocaties en essentieel leefgebied van de huismus aanwezig zijn. Desbetreffende nestlocaties en het functioneel leefgebied worden beschadigd en vernield als gevolg van het planvoornemen. Gedurende de uitvoer van de geplande werkzaamheden kunnen aanwezige individuen worden verstoord en gedood. Voor uitvoer van de geplande werkzaamheden is een ontheffing benodigd voor van Artikel 3.1 Lid 1, 2 en 4 van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus.

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn in totaal vijf verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Dit betreffen twee zomer/- en paarverblijfplaatsen en 3 zomerverblijfplaatsen. In het plangebied is ook één zomerverblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen. De in het plangebied aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in milde (vorstvrije) winters eveneens geschikt als winterverblijfplaats en dienen als zodanig beschouwd te worden.

In tabel 6.1 is de conclusie van het nader onderzoek per soort gegeven. De onderbouwing van de conclusies staan beschreven in hoofdstuk 4 van voorliggend nader onderzoek.

Tabel 6.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Gierzwaluw	Nee	Ja, zie tabel 6.2	Nee
Huisumus	Ja, 19 nestlocaties in de te slopen woningen, en essentieel leefgebied in groenstructuren	Ja, zie tabel 6.2	Ja
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Ja, 5 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 1 verblijfplaats van de laatvlieger	Ja, zie tabel 6.2	Ja
Vleermuizen – essentiële vliegroutes	Nee	Nee	Ja
Vleermuizen – essentieel foerageergebied	Nee	Nee	Nee
Huiszwaluw	Nee, voldoende alternatieven aanwezig	Ja, zie tabel 6.2	Nee

6.2 Advies

In tabel 6.1 is aangegeven dat een overtreding van de Wnb voor een aantal soorten niet kan worden voorkomen en dat er een ontheffing Wnb aan de orde is (huismus en vleermuizen). Daarnaast zijn aanvullende maatregelen benoemd om de verstoring als gevolg van het planvoornemen te mitigeren (gierzwaluw en huiszwaluw).

Tabel 6.2. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Wnb te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Gierzwaluw	De aanvliegroute van de nestlocatie in de nok van Smeeke Ven 38 (buiten het plangebied) dient vrij te blijven tijdens de werkzaamheden.
Huisumus	Plaatsen van 41 extra nestkasten in de directe omgeving van het plangebied
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Realiseren van: • 4 extra vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis • 8 vleermuiskasten voor de laatvlieger, waarvan twee 2FTH kasten van Schwegler, en de rest gevarieerde platte of schuine vleermuiskasten (bijvoorbeeld model Bloemhof, Ridder of Bekker) met een opening van 2-3cm.
Huiszwaluw	• Nesten buiten de broedperiode verwijderen (september tot en met maart). • Realiseren van zwaluwentil.

Literatuurlijst

Antea Group, 2022. Natuurtoets Smeeke Ven Assendelft: Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN. Gepubliceerd op 29 maart 2022.

Antea Group, 2023. Memo kasten vleermuizen, gierzwaluw, huismus en check boom Smeeke Ven. Gepubliceerd op 8 februari 2023.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument gierzwaluw (*Apus apus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2022. Kennisdocument huismus (*Passer domesticus*). Versie 2.0, juni 2022.

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Overig

NDFP

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2022.

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader soortbescherming

Bijlage 1 Wettelijk kader soortbescherming

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de soortbescherming.

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590
3009 AN Rotterdam

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl